

SEAN

Secretariaat:

Laan Corpus den Hoorn 200

Postbus 481

9700 AL Groningen

T (050) 522 49 80 / 9 81

F (050) 522 49 97

M 06 - 51 27 90 40

E mansveldsean@snn-nl.com

Sociaal - Economische *Adviesraad* Noord Nederland

Aan de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van
het Samenwerkingsverband Noord Nederland
De heer J.G.M. Alders
Postbus 239
9700 AE GRONINGEN

Groningen : 23 april 2004
Kenmerk : 063/04

SEAN-advies, nr. 63

- **ongevraagd advies**
- **behandeld via schriftelijke ronde en in de besloten vergadering van 23 april 2004**
- **uitgebracht op 23 april 2004 aan de voorzitter van het Dagelijks Bestuur van het Samenwerkingsverband Noord Nederland**

Geachte voorzitter,

De SEAN heeft kennis genomen van het rapport van de Adviesgroep Waddenzeebeleid van 1 april 2004. De bevindingen in het rapport vereisen zorgvuldige weging vanwege de verschillen van mening die de afgelopen jaren de discussie hebben beheerst en de adviesgroep waarschuwt dan ook terecht voor voortdrijving van polarisatie en stagnatie als slechts afzonderlijke elementen uit het brede perspectief worden gelicht.

De SEAN is ten principale voorstander van een beleid waarin ecologische, sociale en economische doelstellingen elkaar niet uitsluiten, maar insluiten en als het ware voorwaarden voor elkaar zijn. De bedoeling van dit advies is bij te dragen aan het beëindigen van de doelloze discussie en overeenstemming te bereiken over een voor het noorden des lands vitaal onderwerp.

Tot op heden is de tegenstelling tussen de ecologische en economische ontwikkeling van het waddengebied basis geweest voor het afbakenen van belangen en van beleid. Gaswinning wordt enerzijds als een gevaar voor de natuurontwikkeling en anderzijds als een tegemoetkoming aan de economische ontwikkeling van het gebied beschouwd. Het rapport stelt het geldende non-interventiebeleid ter discussie.

De vraag die zich opdringt is, of non-interventie als beleidsbasis gehandhaafd kan worden. In wetenschappelijke kring wordt rekening gehouden met een stijging van de zeespiegel die van grote invloed is op de toekomstige natuurwaarden van het gebied. Het rapport verwacht dat bij gaswinning die aan strikte natuurgrenzen is gebonden en bij een limitering van de bodemdaling-snelheid, er een volledige compensatie kan plaatsvinden door natuurlijke processen. Echter door de gevolgen van klimaatveranderingen is de verwachting dat de stijging desondanks doorzet. De adviesgroep adviseert gasproductie ter hand te nemen onder gecontroleerde omstandigheden. Hiervoor is een algemeen concept van grenswaarden ontwikkeld met als uitgangspunt dat de natuurlijk veerkracht van de Waddenzee niet wordt overschreden en natuurwaarden onaangetaast blijven.

Het rapport van de adviesgroep geeft aan wat nodig is om natuurwaarden te handhaven. Ook *zonder* gaswinning zijn maatregelen nodig. De SEAN pleit daarom voor een reeks van maatregelen die niet alleen de huidige maar ook de *toekomstige* natuurwaarden van het waddengebied veilig stellen. Het gaat dan om de maatregelen in en belendend aan het waddengebied zoals, ook in het rapport genoemde maatregelen.

- Direct beginnen met inlopen van het achterstallig onderhoud en herstel van ecologische waarden.
- Natuurlijk beheer van het waddengebied.
- Het inzetten van de integraal verworven en te verwerven kennis van een natuurgebied van wereldformaat ook elders in de wereld.
- Aankoop en bescherming van bijzondere gebieden.
- Visbeleid afgestemd specifiek op het gebied: het beëindigen van de mechanische kokkelvisserij en het inkaderen van de mosselvisserij.
- Beheersing van woekering van de Japanse Oester.
- Een op preventie gericht integraal calamiteiten- en rampenbestrijdingsplan.
- Verdere ontwikkeling tot natuur- en natuurvriendelijk recreatiegebied van het Lauwersmeergebied.

Kortom de SEAN is een voorstander van natuurherstel en van nieuwe natuur en de raad ondersteunt hierbij dat de inzet van een substantieel deel van de aardgasbaten op innovatieve wijze zal worden gekoppeld aan versterking van de ecologische, sociale en economische infrastructuur in en om het waddengebied.

De adviesgroep spreekt zich niet uit tegen de bestaande bedrijvigheid in het gebied. De SEAN pleit er eveneens voor om naast beperkte uitbreiding van bestaande bedrijvigheid, duurzame bedrijvigheid te bevorderen. Wel houdt de SEAN nadrukkelijk vast aan het Kompasbeleid. Daarbij gaat de voorkeur van de SEAN uit naar

- Ontwikkeling en bevordering van de toepassing van duurzame energie en de uitbouw van kennisinfrastructuur ten behoeve van de ontwikkeling van de energiesector gericht op een toekomstgericht energiebeleid. Hierbij is de ontwikkeling en exploitatie van Energy Valley niet alleen een regiobelang maar ook zeker een nationaal belang. Energy Valley heeft de potentie zodanig te worden uitgebouwd dat er zich een internationaal herkenbaar cluster van stuwende activiteit vormt en met zich meebrengt de uitbouw van bedrijfsactiviteiten gekoppeld productie / winning, transport, verwerking en handel in energie, zowel duurzaam als traditioneel. Deze activiteiten zullen nieuwe ook structurele bedrijvigheid aantrekken in de gasindustrie, maar ook in de landbouwsector, de (groene) procesindustrie, de mechanische aannemerij, logistiek en in service- en engineering branches. Ook de middenstand zal de indirecte effecten kunnen waarnemen. Deze bedrijvigheden zullen, bij voorkeur, worden gelokaliseerd in de kernzones.
- Duurzame ontwikkeling van nieuwe en verduurzaming van bestaande regionale activiteiten waarbij recreatie en toerisme een voorkeur genieten.
- Havenactiviteit, industrieterreinen en infrastructuur die bij het gebied passen.
- Ecologisch verantwoorde landbouw.

De SEAN is van mening dat de opbrengsten van de gaswinning ingezet moeten worden op versterking van de natuurwaarden in het Waddengebied en op (nieuwe) bedrijvigheid van duurzame aard in met name de economische kernzones.

Verder vindt de SEAN dat de gaswinning onverwijd eindigt als uit onderzoek mocht blijken dat de natuurwaarden blijvende schade wordt toegebracht.

De SEAN ondersteunt de door de adviesgroep gemaakte opmerkingen over de bestuurlijke versnippering. Het strategisch beleid moet op nationaal niveau worden vastgesteld; het dagelijks bestuur en beheer op regionaal niveau. Wellicht kan het SNN hier, gezien het provincieoverstijgende karakter van de taken, een centrale rol spelen.

In de gevoerde discussie is te weinig aandacht naar het oordeel van de SEAN uitgegaan naar de werkgelegenheidsontwikkeling in Noord Nederland. Vergroting van de werkgelegenheid blijft een belangrijk ontwikkelingsmotief.

Naar de mening van de SEAN draagt de door de commissie gekozen, hierboven uiteengezette, beleidsinzet, onder de genoemde voorwaarden, in hoge mate bij aan de ecologische, economisch en sociaal gewenste ontwikkeling in Noord Nederland. De SEAN steunt dan ook het advies van de Adviesgroep Waddenzeebeleid die voorrang geeft aan natuur en een benadering is die recht doet aan alle relevante partijen.

Voor de Sociaal Economische
Adviesraad Noord Nederland,

K.W. Swaak, voorzitter